

Sygeundervisning i hjemmet

Opsamling af eksisterende viden om sygeundervisning i hjemmet, der kan anvendes som baggrundsviden.

Indhold

Sygeundervisning i Københavns kommune	3
<i>Baggrund</i>	3
<i>Kapacitetsudfordringer</i>	3
Bevillingsudvikling	4
Målgruppen i sygeundervisning	5
<i>Lovgivning</i>	5
<i>Elevgruppen for sygeundervisning i hjemmet</i>	5
<i>Varighed af sygeundervisningsforløb</i>	6
<i>Eleverne efter endt sygeundervisning</i>	6
<i>Beskrivelse af lærerkorpset</i>	7
Perspektivering: praksis i andre kommuner	8
<i>Baggrundsviden fra andre kommuner</i>	8
<i>Decentral visitation</i>	8
<i>Økonomi</i>	8
<i>Trivsels- og fraværsteam</i>	8

Sygeundervisning i Københavns kommune

Baggrund

Alle skoler er i henhold til Folkeskolens lovgivning forpligtet til at tilbyde sygeundervisning i hjemmet til elever, der har haft et fravær på samlet set 15 skoledage og på grund af smittefare eller af hensyn til deres sundhed eller velfærd ikke kan undervises i skolen. I Københavns kommune varetages sygeundervisning i hjemmet af et lærerkorps, som er tilknyttet Holbergskolen.

Tildeling af sygeundervisning på Holbergskolen sker gennem en central visitation, hvor skolen indstiller en elev til sygeundervisning hos Fagligt Center (FAC) i Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF). Eleverne kan som udgangspunkt få tildelt sygeundervisning i hjemmet i tre måneder med mulighed for en måneds forlængelse ved genansøgning. Efter fire måneder skal skolen genansøge ved at indsende en ny ansøgning, lægeudtalelse, handleplan evt. med inddragelse af skolens ressourcecenter samt aftaler om opfølgning på handleplanen.

Sygeundervisning via Holbergskolen.	
Skoleår	Antal elever
2020/2021	68 elever
2021/2022	86 elever
2022/2023	82 elever

I opgørelsen tæller hver elev kun med én gang pr. skoleår. Dvs. hvis eleven har fået en forlængelse eller har flere perioder med sygeundervisning i samme skoleår tæller eleven med én gang i skoleåret. Hvis en elev har fået sygeundervisning, som strækker sig hen over en sommerferie, fx pga. en forlængelse, vil eleven tælle med én gang både i skoleåret før og efter sommerferien.

I skoleåret 2021/2022 fik 28 af 86 elever bevilget én eller flere forlængelser af sygeundervisning på Holbergskolen. I skoleåret 2022/2023 fik 53 af 82 elever bevilget én eller flere forlængelser af sygeundervisning på Holbergskolen.

Kapacitetsudfordringer

Holbergskolen har kapacitet til at varetage sygeundervisning i hjemmet for ca. 40 elever. De seneste år har der været en stigning i antallet af ansøgninger til sygeundervisning i hjemmet, hvilket har ført til kapacitetsudfordringer på Holbergskolen.

I juni 2022 besluttede Direktionen at udvide den centrale model for sygeundervisning med en (midlertidig) bevilling på 4.0 mio. kr., hvilket tilførte en opnormering på 6 ekstra lærere.

Da der i foråret 2023 fortsat var en stigning i ansøgninger til sygeundervisning i hjemmet, traf Direktionen i marts 2023 en midlertidig beslutning om, at sygeundervisning skulle varetages af elevens egen skolen frem til sommerferien 2023, hvorefter centralvisitationen skulle genoptages.

Visitationen har bekræftet, at der inden beslutningen i foråret var en dialog over en periode mellem visitationen og Holbergskolen med bekymring for kapaciteten, og hvor Holbergskolen nævnte, at der var behov for flere ressourcer. Så det var på den baggrund, at beslutningen blev truffet om at skolerne selv skulle håndtere eleverne i stedet for at tilføre flere ressourcer.

Bevillingsudvikling

De samlede udgifter til sygeundervisning på Holbergskolen er steget fra 10,5 mio. kr. i 2017 til 20,6 mio. kr. i 2023, jf. nedenstående tabel.

Udgifter til sygeundervisning fordelt på udgiftsposter

kr. (2023-pl)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Flere matrikler	331.767	333.378	333.553	337.481	336.469	335.830	344.259
Vikar løn	330.701	363.523	385.254	483.383	490.247	530.146	676.509
Kompetenceudvikling	77.172	84.918	90.722	86.379	87.718	96.649	158.455
Hospital – undervisningsmidler	100.739	108.369	104.294	93.933	93.651	105.651	108.303
Hospitalsundervisning - lærerløn	6.168.475	6.712.748	6.497.558	5.942.328	6.026.709	6.940.645	7.132.901
Sygeundervisning - lærerløn	2.769.377	3.112.196	3.914.715	7.122.089	7.223.223	7.387.619	11.151.123
Sygeundervisning - undervisningsmidler	36.852	36.844	46.080	82.560	82.312	82.467	127.603
Sygeundervisning - transport	28.350	34.870	44.464	79.743	80.899	82.748	131.148
Afdelingsleder løn	666.512	674.117	678.357	701.218	711.175	724.616	744.688
Samlet	10.509.945	11.460.962	12.094.997	14.929.114	15.132.404	16.286.372	20.574.991

I nedstående tabel er der foretaget en opdeling af udgifterne på hospitalsundervisning og sygeundervisning i hjemmet, hvor posterne vikarudgifter og kompetenceudvikling er splittet op mellem de to, mens bevillingen til flere matrikler og afdelingslederen, der ikke umiddelbart kan opsplittes i bevillingsmodellen, er placeret under hospitalsundervisning.

Udgifter til sygeundervisning fordelt på hospitalsundervisning og sygeundervisning i hjemmet

Mio. kr. (2023-pl)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hospitalsundervisning	7,4	8,0	7,8	7,3	7,4	8,4	8,7
Sygeundervisning i hjemmet	3,1	3,5	4,3	7,6	7,7	7,9	11,9

i alt	10,5	11,5	12,1	14,9	15,1	16,3	20,6
-------	------	------	------	------	------	------	------

Antal ansøgninger, der i foråret 2023 blev afvist grundet kapacitetsudfordringer

Område	Antal
IBØ	1 elev (7. kl.)
NB	4 elever (3. kl., 5. kl., 6. kl., 8. kl.)
Amager	7 elever (4. kl., 5. kl. 3 x 6. kl., 2 x 8. kl.)
BV	1 elev (8.kl)

Efter sommerferien 2023 varetog Holbergskolen igen sygeundervisning i hjemmet, og skolerne kan som tidligere indstille elever til sygeundervisning på Holbergskolen via visitationsafdelingen i FAC.

Målgruppen i sygeundervisning

Lovgivning¹

Overordnet set er sygeundervisning tiltænkt som en midlertidig indsats, og ifølge bekendtgørelsen skal sygeundervisningen tilrettelægges, så der arbejdes med elevens mulighed for at komme tilbage til undervisningen i og med sin egen klasse.

Bekendtgørelsen foreskriver, at sygeundervisning i hjemmet så vidt muligt skal varetages af en eller flere af elevens egne undervisere. Skolens leder skal således bestræbe sig på at anvende undervisere til sygeundervisningen, som eleven har en relation til.

Sygeundervisningen skal tilpasses den enkelte elevs alder, helbred og forudsætninger, og antallet af undervisningstimer til den enkelte elev vil bero på en konkret faglig og helhedsorienteret vurdering. Den konkrete vurdering kan føre til, at fagrække og timetal kan reduceres, f.eks. med udgangspunkt i minimumsrammer for specialundervisning².

Elevgruppen for sygeundervisning i hjemmet

FAC præsenterede i januar 2022 et overbliksskema over elever i sygeundervisning for områdecheferne, hvoraf det fremgik, at 7 % af

¹ Kilde: [Bekendtgørelse om sygeundervisning af elever i folkeskolen og frie grundskoler \(retsinformation.dk\)](#)

² Minimum for enkeltmandsundervisning på specialområdet er 8-10 timer om ugen, hvor der undervises i dansk og matematik.

eleverne har somatiske lidelser og 93 % af eleverne har psykiske lidelser. Eleverne i sygeundervisning lider i høj grad af angst, har autismespektrum forstyrrelser, ADHD eller er under udredning.

Det generelle billede af elevgruppen bekræftes ligeledes ved at læse ned i ansøgninger til sygeundervisning samt via dialogmøder med Holbergskolen.

Varighed af sygeundervisningsforløb

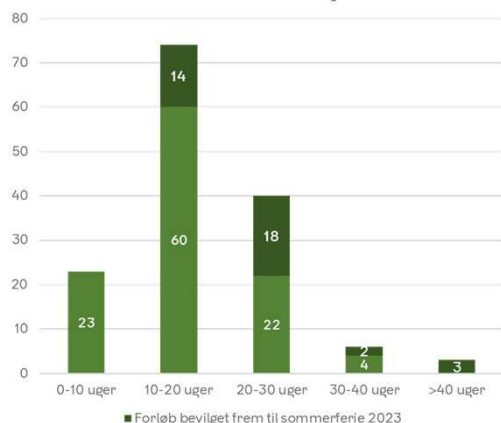
For 50 % af eleverne, som har haft et sygeundervisningsforløb ved Holbergskolen i løbet af de to sidste skoleår, har forløbene været op til 16,6 uger.

For de 25 % af eleverne, som er kortest tid i sygeundervisning, har forløbene været op til 12,8 uger.

For de 25 % af eleverne, som er længst tid i sygeundervisning, har forløbene været længere end 21,6 uger.

37 af eleverne har et bevilget sygeundervisningsforløb frem til sommerferien i år, og vil potentielt have et fortsat længerevarende forløb efter sommerferien.

Varighed af sygeundervisning for elever startet i sygeundervisning i skoleårene 21/22 og 22/23.

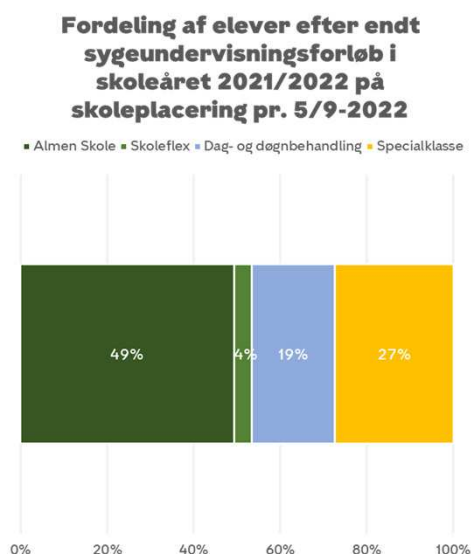
Figur 1

Opgørelsen indeholder i alt 146 elever, som havde et bevilget sygeundervisningsforløb på Holbergskolen med start i enten skoleåret 21/22 eller 22/23. For elever, som har sygeundervisning i begge år, er varigheden af sygeundervisningsforløb i 21/22 lagt sammen med varigheden af forløbet i 22/23, for at give et mere retvisende billede af længden. Der er ikke taget højde for eventuelle pauser mellem forløb. Elever, som også er registreret i sygeundervisning i skoleåret 20/21 er ekskluderet fra opgørelsen, da vi ikke har data på varighed af forløb her.

Eleverne efter endt sygeundervisning

Ca. halvdelen af de elever, som modtog sygeundervisning via Holbergskolen i løbet af 2021/2022 og kom fra en almen skole, var i det efterfølgende skoleår stadig i en almenskole.

Den resterende halvdel overgik til et segregeret tilbud, heraf 19 % til Dag- og døgnbehandling, og 28 % til en specialklasse.

Beskrivelse af lærerkorpset

Lærerne på Holbergskolen arbejder i makkerpar, hvor de sparer, koordinerer og mødes til udviklingsdage og ugentlige teammøder. Flere af lærerne har erfaringer inden for ungdomspsykiatrien og specialområdet.

Holbergskolen får bevilliget midler svarerende til, at hver elev ugentligt får 10 undervisningstimer og at hver lærer har mulighed for at undervise 22 timer/ugentligt eksklusivt transport og forberedelse. Et sygeundervisningsforløb kan eksempelvis begynde med 15 minutters undervisning og gradvist komme op på 1,5 time ad gangen.

Undervisningstimetallet er dermed lavere end for en gennemsnitlig lærer, da der tages højde for, at lærerne har transporttid mellem hver elev, skal forberede individuel undervisning og deltager i en række netværks- og opfølgingsmøder med elevens egen skole, forældre og andre ressourcepersoner.

Perspektivering: praksis i andre kommuner

Baggrundsviden fra andre kommuner

På et OC-møde i december 2021 blev der efterspurgt, hvordan andre kommuner gør med deres sygeundervisning af elever i folkeskolen. På den baggrund blev 5 kommuners tilgang undersøgt: Aarhus, Odense, Roskilde, Gladsaxe og Helsingør. I alle kommuner er der et ønske om at sætte tidligere ind og lave mere forebyggende arbejde.

Decentral visitation

Fælles for de adspurgte kommuner er, at de har centraliseret sygeundervisning på hospitaler, mens de har en decentral model for sygeundervisning i hjemmet, hvor skolerne selv skal finde løsningerne. Til forskel fra Københavns Kommune har de adspurgte kommuner derfor heller ikke data over, hvordan udviklingen i sygeundervisning er hos dem.

Økonomi

Eftersom skolerne selv varetager sygeundervisning i hjemmet, har kommunerne også givet skolerne økonomi til opgave via deres elevtakst. Halvdelen af kommunerne har en central pulje med, som skolerne kan søge, hvis der er en elev, der skal have sygeundervisning. I Odense kommune har de en central pulje, hvorfra skolerne kan søge om at få dækket lønmidler til lærerne, der varetager sygeundervisning i hjemmet.

Trivsels- og fraværsteam

Århus Kommune har et trivsels- og fraværsteam, som kan tilkaldes, hvis skole og psykolog er udfordret på at finde det rigtige tiltag til en elev. Odense Kommune har ladet sig inspirere af dette og har en model med et fraværsteam og en hotline, der kan hjælpe den enkelte skole med at finde ud af, hvilken indsats der er passende for den enkelte elev, og som kan koordinere indsatserne, så skolerne har én indgang ved fraværssager.